

Behoort bij brief no.1434.040

Ex. no. 2

Dit rapport bestaat uit 3 blz.

VERTROUWELIJKCPN ACHTER DE ACTIE "BESTEK'81 MOET VAN DE BAAN"

1. Najaar 1978 is de CPN een campagne gestart tegen de matigingspolitiek van de regering zoals die is neergelegd in "Bestek'81". De partij maakt daarvoor opnieuw gebruik van haar "nieuwe coalitie" - taktiek, die zij ook in haar "Stop de N-bom" actie met enig succes heeft toegepast. Deze taktiek beoogt een bundeling van "dwars door de politieke en maatschappelijke scheidslijnen heenlopende massabewegingen", die de partij moet mobiliseren rond concrete en populaire eisen om de democratische beleidsinstanties onder druk te zetten. De CPN probeert zo verschillende groeperingen en organisaties, die om uiteenlopende redenen verontrust zijn over bepaalde ontwikkelingen, gezamenlijk front te laten maken in "tijdelijke bondgenootschappen van wisselende samenstelling voor wisselende doeleinden".

Zoals de partij eerder op deze wijze de "massabeweging tegen de neutronenbom" van de grond heeft gekregen, zo wil zij nu op sociaal-economisch gebied de stoot geven tot "democratische machtsvorming van onderop", die moet uitgroeien tot "een nationale beweging tegen Bestek'81." Daartoe wordt een beroep gedaan op allen, die het "slachtoffer" van de bezuinigingsmaatregelen van de regering dreigen te worden, of ze nu afkomstig zijn uit bedrijven en kantoren, onderwijs en universiteiten, gezondheidszorg en welzijnswerk of uit de sfeer van de sociaal gesteunden. Onder al deze groeperingen zijn de CPN en de haar ten dienste staande mantelorganisaties en actiecomite's activiteiten beginnen te ontplooien, die de regeringsplannen moeten helpen doorkruisen en een ander beleid afdwingen.

2. Eind november 1978 gaf de CPN de aanzet tot de oprichting van een overkoepelend actiecomité onder de naam "Bestek'81 moet van de baan". Een paar dagen later kwam dit comité met een "breed" samengestelde lijst van zo'n achthonderd personen, die tot adhesie en solidariteit opriepen. Het eigenlijke comité bleek te bestaan uit de eerste twintig ondertekenaars van deze oproep, van wie er tenminste dertien kaderlid van de CPN zijn. De CPN-dominantie is gewaarborgd doordat deze dertien

- 2 -

partijleden regelmatig voorbesprekingen houden met het oog op te ontplooiën activiteiten en bovendien het voorzitterschap en secretariaat in handen hebben.

Terwille van "de brede samenstelling" zijn in het comité ook wel personen en organisaties van niet-communistische huize vertegenwoordigd, maar zijn toch vooral representanten opgenomen van zg. "actie-comité's van georganiseerden en ongeorganiseerden". Dergelijke comité's, die zich ook al zo representatief mogelijk aandienen, blijken in de sleutelfuncties steeds door CPN-leden beheerst te worden en gelden voor de partij dan ook als "steunpunten voor de nieuwe coalitie". Zij organiseerden in het afgelopen half jaar elk in hun eigen sfeer allerlei anti-Bestek acties, zoals het LAK (Landelijk Aktie Komitee gezondheidszorg), het LOVEL (Landelijk Overleg van Eerste Lijnswerkers), het LOG (Landelijk Overleg Grondraden), de LWBV (Landelijke Werklozen Belangen Vereniging) en het WAO-beraad, waarbij dikwijls ook niet-communistische organisaties betrokken werden. Nogal wat aandacht trokken dit voorjaar de activiteiten van de eveneens door de CPN gedomineerde initiatiefgroep "Stop het eigen risico", die onder meer een handtekeningenactie en demonstratie organiseerde tegen de regeringsplannen voor een eigen bijdrage en ziekenhuiskosten.

Daarnaast probeerde de CPN ook de vakbeweging, waarin zij hier en daar een vrij sterke positie inneemt, van binnenuit of van buitenaf tot activiteit in het anti-Bestek kader aan te zetten. Zo organiseerde de ABOP-afdeling Amsterdam, waarin de CPN over een bestuursmeerderheid beschikt, op 5 juni in de hoofdstad een onderwijzersstaking voor behoud van arbeidsplaatsen en kwaliteit in het basisonderwijs. Reeds eerder speelde het door de CPN gestuurde Actiecomité Rotterdamse Havenarbeiders een opmerkelijke rol in de afwijzing door de leden van de Vervoersbonden-FNV van het onderhandelingsresultaat voor een nieuwe haven-CAO.

3. Inmiddels heeft het actiecomité "Bestek'81 moet van de baan" besloten tot een grote landelijke manifestatie in Amsterdam op zaterdag 23 juni, dus kort voordat over de kortingsplannen inzake de sociale uitkeringen moet worden beslist. Reeds op 21 april werd in Rotterdam een "Landelijk Beraad" belegd om daarvoor de nodige voorbereidingen

- 3 -

te treffen en op te roepen tot de vorming van plaatselijke voorbereidingscommissies, waarvan er intussen reeds zestig zijn opgericht. Oproepen tot deelname aan de manifestatie zijn behalve door voornoemde CPN gelieerde actiecomité's ook ondersteund door enkele niet-communistische organisaties, evenals door bijv. een groep van bijna tweehonderd FNV-medewerkers en een groot aantal medewerkers van de scholingsinstituten van NVV en NKV.

Op de 23-ste juni organiseren de categorale comité's bijeenkomsten op verschillende plaatsen in Amsterdam, bijv. gezondheidszorgers op het Museumplein, welzijnswerkers in de Osdorpse Meervaart, onderwijzers in de Oudemanhuispoort, WAO-ers in het Rothaenhuis en vrouwen op het Frederiksplein. Rotterdamse en Amsterdamse havenarbeiders willen een demonstratieve boottocht op het IJ maken, terwijl jongeren reeds vanaf vrijdagavond 22 juni in het Amsterdamse Bos een "Nacht tegen van AGT" houden.

Al deze evenementen moeten dan zaterdagmiddag (23 juni) culmineren in een gezamenlijke demonstratieve manifestatie met als middelpunt de Dam. De organisatoren verwachten zelf een opkomst van minstens 20.000 deelnemers. Dit voorlopige hoogtepunt in de campagne "Bestek '81 moet van de baan" dient volgens de CPN "een wapenschouw te worden van alles wat zich aan de basis van ons volk aftekent aan feitelijke machtsvorming" tegen Bestek '81, waartegen "de regering niet opgewassen" heet te zijn.

18 juni 1979.